

Temat	Jak moje zakupy wpływają na zmiany klimatu?	
Adresat zajęć	VIII klasa szkoły podstawowej	
Miejsce i czas realizacji zajęć	sala lekcyjna 45 min	
Odniesienie do podstawy programowej	<p>Cele kształcenia - wymagania ogólne:</p> <p>III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń:</p> <p>1) wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;</p> <p>2) odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe;</p> <p>VI. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń:</p> <p>3) opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;</p> <p>Treści nauczania – wymagania szczegółowe:</p> <p>VII. ekologia i ochrona środowiska – uczeń:</p> <p>8. przedstawia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody oraz propozycje racjonalnego gospodarowania tymi zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju</p> <p>VIII. Zagrożenia różnorodności biologicznej. Uczeń:</p> <p>2. analizuje wpływ człowieka na różnorodność biologiczną.</p>	
Cel (ogólny) główny zajęć	Uczeń potrafi omówić podstawowe zasady zrównoważonego rozwoju i przyporządkować poszczególne zasoby do zbioru odnawialnych, bądź nieodnawialnych	
Cele operacyjne (szczełogłowe):	Wiadomości	uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozpoznać wybrane rodzaje zasobów, • wie czym się różnią poszczególne grupy zasobów, • wie jakie jest znaczenie odnawialnych zasobów w walce ze zmianami klimatu,
	Umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje rysunki, schematy, wykresy i diagramy, • sporządza tabele, proste schematy i wykresy na podstawie dostarczonych danych,
	Postawy	<ul style="list-style-type: none"> • systematycznie zdobywa wiedzę, • rozwija szacunek do otaczającej przyrody oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju, • rozwija swoje umiejętności krytycznego myślenia i dociekliwość.
Metody/techniki pracy	<p>Podająca: pogadanka,</p> <p>Problemowa: burza mózgów,</p> <p>Praktyczna: praca z rozsypanką wyrazową i diagramem.</p>	
Formy pracy	Zbiorowa jednolita całą klasą, indywidualna, grupowa	
Środki dydaktyczne	Podręcznik, karty pracy (załącznik 2), tablica/kartki papieru A1, flamastry, guma do tablicy, magnesy, kartki z załącznika 1	

Przebieg lekcji		
Faza wstępna	Wprowadzenie do tematu	Nauczyciel tłumaczy temat lekcji.
	Postawienie problemu badawczego	Nauczyciel pyta: czym różnią się odnawialne od nieodnawialnych zasoby przyrody?
Faza realizacyjna	<p>Nauczyciel dzieli tablicę/kartkę papieru na 2 części, pisze na niej z jednej strony słowo odnawialne, z drugiej nieodnawialne. Wkłada do pojemnika pocięte kartki z załącznika 1. Uczniowie podchodzą, losują, odczytują na głos i umieszczają w jednym ze zbiorów nazwy zasobów i przedmiotów.</p> <p>Po wykonaniu ćwiczenia przez uczniów, nauczyciel nie omawia go (zostawia tablice ze zbiorami). Przechodzi do wyjaśnienia na jakiej podstawie dzielimy zasoby na odnawialne i nieodnawialne oraz dlaczego używanie surowców odnawialnych jest zrównoważone.</p> <p>Przedstawia definicję i zasady zrównoważonego rozwoju (prezentacja z załącznika 3).</p> <p>Podaje 2-3 przykłady produktów codziennego użytku, których materiał składowy czyni je przyjaznymi lub nieprzyjaznymi środowisku (bluza z polaru vs. bluza z wiskozy), tłumaczy, że nie tylko materiał z którego pochodzi dany produkt ale też droga jaką przebył do nas (jabłko vs. banan, spodnie uszyte w Polsce vs. chińskie z Temu).</p> <p>Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy i prosi o wypełnienie (załącznik 2).</p>	
Faza podsumowująca	Uczniowie analizują wykonanie ćwiczenia z początku zajęć i przedstawiają produkty i zasoby. Nauczyciel pyta jakie zmiany musiałyby zajść w procesie wytwarzania i sprzedaży konkretnych produktów by były bardziej zrównoważone (np. bluza z wiskozy wyprodukowana w Europie, długopis plastikowy z recyklingowego plastiku).	
Ewaluacja	Nauczyciel pyta co było zupełnie nowe dla uczniów na zajęciach.	

Autorki scenariusza: Joanna Oleszyńska-Niżniowska, Anna Wierzbicka

WĘGIEL KAMIENNY	WĘGIEL BRUNATNY	ROPA NAFTOWA
DREWNO	WODA	POWIETRZE
ENERGIA SŁOŃCA	ENERGIA GEOTERMALNA	GLEBA
ENERGIA WIATRU	ROŚLINY	ZWIERZĘTA
TELEFON	KOMPUTER	RUDY METALI
BUTELKA SZKLANA	SANDAŁY SKÓRZANE	KOTLET SCHABOWY

BUTELKA PLASTIKOWO	CROKSY	KOTLET ZIEMNIACZANY
BUTELKA METALOWA	KALOSZE	DŁUGOPIS PLASTIKOWY
DŁUGOPIS DREWNIANY	BLUZKA Z POLARU	BLUZKA Z WISKOZY
PLECAK Z CORDURA	WIDELEC ZE STALI	PLECAK SKÓRZANY
GAZ ZIEMNY	WIDELEC DREWNIANY	WIDELEC PLASTIKOWY
KUBEK CERAMICZNY	KUBEK METALOWY	KUBEK DREWNIANY
NATURALNE FUTRO	SZTUCZNE FUTRO	SWETER WEŁNIANY

Odpowiedzi do karty pracy załącznik 2

Zadanie 1 istnieją różne możliwości wypełnienia tabeli w zależności od kraju pochodzenia przedmiotu. Warto zaznaczyć, iż szkło z kwarcu jest nieodnawialne, ale ze względu na możliwość wielokrotnego użycia i przetapiania jest dużo lepsze dla środowiska niż przedmioty zrobione z plastiku.

Poniższe wypełnienie to tylko przykład:

przedmiot	kraj pochodzenia	materiał	rodzaj zasobu	cel ZR
kubek szklany	Polska	szkło	N	8,12
skórzane buty	Hiszpania	skóra	O	8,12
drewniany stół	Polska	drewno	O	8,12,13
tablet	Chiny	plastik/metale	N	
plastikowa spinka do włosów	Chiny	plastik (ropa)	N	

Zadanie 2:

1. Kraj pochodzenia (nie tylko firmy, ale wytworzenia produktu)
2. Odległość jaki pokonał produkt do nas
3. Materiał z jakiego zrobiony jest przedmiot (odnawialny, nieodnawialny, lokalny, importowany)
4. Czy można go poddać recyklingowi i/lub przetworzyć
5. Czy ropa naftowa została użyta do wytworzenia tego produktu

W przypadku jedzenia:

Czy jest to owoc/warzywo sezonowe.

Zadanie 3:

Jabłko, most drewniany jeśli drewno jest lokalne a nie egzotyczne, książka

Nadleśnictwo Oborniki

Nadleśnictwo Oborniki

**Zamówienie realizowane w ramach dotacji
z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Poznaniu
oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w ramach PROGRAMU REGIONALNEGO WSPARCIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ
pod nazwą**

**Informacja, wiedza, umiejętność – kampania edukacyjna
na rzecz zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych.**

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ
W POZNANIU

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ
W POZNANIU